

Ny forstander vil lytte sig til god ledelse

Flemming Efterskoles nye forstander, Jacob Mangelsen, kommer med en stor portion erfaring som leder. Han lægger vægt på at lytte og på sammen med personalet at skabe en god skole.

TEKST Katrine Frillsberg, redaktion@efterskolerne.dk
FOTO Tor Birk Trads

42-årige Jacob Mangelsen har arbejdet på efterskolen i halvanden uge, da han i juni viser Magasinet Efterskolerne rundt. På det tidspunkt har han endnu ikke titlen af forstander, men konsulent, så den konstituerede forstander Anette Ebbe kan afslutte skoleåret, og han kan begynde blødt, før han fra og med august alvorligt står med ansvar for skolens 220 elever og 40 ansatte.

Han fortæller ivrigt om skolens fire store gymnastikhaller, fodboldbanen, hvor græsset skal skiftes ud og om, hvordan skolen har knopskudt i den lille landsby Flemming i nærheden af Horsens. Når der er noget, han ikke ved, spørger han de elever eller ansatte, som lige er i nærheden.

Selv fik han en følelse af, at det her ville han bare, da han i det tidlige forår blev vist rundt af bestyrelsesmedlem Niels Bjerre og Anette Ebbe, som i en periode har været konstitueret forstander, men fra og med skoleåret 2022/23 er viceforstander igen.

Nu, hvor han selv er blevet ansat på skolen, bruger han stadig en del tid på at gå rundt for at tale med både elever og ansatte. I Jacob Mangelsen får de nemlig en leder, som lægger vægt på at lytte, før han stikker retningslinjer ud.

"Jeg kommer ikke med en tydelig og klar plan om, at om fem år ser det sådan her ud. Det er ikke det, jeg er her for. Jeg håber, at jeg om fem år kan se tilbage på, at vi sammen er kommet derhen, hvor vi gerne vil," siger Jacob Mangelsen.

For ham er lytteevnen en af de vigtigste discipliner som leder. Når han lytter, folder efterskolen sig ud for ham, forklarer han og trækker selv gymnastikken frem som eksempel.

Flemming Efterskole er en gymnastikefterskole, som hvert år tiltrækker nogle af årgangens mest dedikerede gymnaster og har lange ventelister. Selv har Jacob Mangelsen været en fodboldspiller og alene dyrket gymnastik som en del af fodboldtræningen. Men han

så skolens opvisning i foråret, og nu står han ofte på tilskuerrækkerne, når de træner, og stiller spørgsmål til gymnastiktrænerne.

"Allerede nu kan jeg se, at jeg ved væsentlig mere om gymnastik, end jeg gjorde for syv dage siden. Så jeg er jo meget ydmyg i at lære gymnastikkens anatomi, værdi og glæder at kende," siger han.

Han sammenligner det med cykling, som han begyndte at dyrke, da han ikke kunne spille fodbold længere. Han har altid godt kunnet lide at se Tour de France i fjernsynet. Bjergetaperne var spændende, men det har ændret sig, efter han selv er begyndt at cykle.

"Sådan er det med alt, når man begynder at dykke ned i det. Så åbner blomsten sig, og over tid lærer man cyklings anatomi. Det vil sige, at i dag, når jeg ser cykling, deltager jeg i det på en helt anden måde. Hvad jeg ikke kunne se før og ikke syntes var interessant, er superinteressant nu. Så bjergetaper i dag er måske det mindst interessante, fordi der er alt muligt andet i det," forklarer han.

Med den tilgangsvinkel bevæger han sig ind på Flemming Efterskole, kulturen og de ansatte. For Jacob Mangelsen går ledelse i høj grad ud på at lytte med stor respekt for de involverede.

"Det kan godt være, at der nogle gange er nogen, som synes, jeg stiller rimelig mange dumme spørgsmål, men det er et forsøg på at blive en lille smule klogere på, hvad det egentlig er, der sker," siger han.

Altid de unge i fokus

Selv om han ikke opererer med store visioner, har han dog en central ledetråd i sit

"Vi skal hele tiden have ungekortet forrest og sigte efter, hvad vi tror på, at vores unge skal have ud af at gå på efterskole"

— JACOB MANGELSEN, FORSTANDER PÅ FLEMMING EFTERSKOLE

nye arbejde. Alt, der sker på skolen, fra maden, der bliver serveret, over græsset, der bliver slået, og til undervisningen i hallerne og klasselokalerne, sker for at lave en god efterskole, hvor de unge kan flytte sig.

"Vi skal hele tiden have ungekortet forrest og sigte efter, hvad vi tror på, at vores unge skal have ud af at gå på efterskole. Det er det, vi skal gå efter. Om det handler om pædagogik eller faciliteter er ligegyldigt, men det skal altid være med ungekortet foran næsen for os," understreger han.

Jacob Mangelsen har ikke selv gået på efterskole. Desværre, siger han i dag. Men han sammenligner sine

For Jacob Mangelsen er det vigtigt at møde hver enkelt elev med en nysgerrighed og åbenhed over for, hvem de er som mennesker.

to år på det, der dengang hed den fri ungdomsuddannelse med efterskolelivet. Et individuelt tilpasset uddannelsesforløb for unge, som ikke var klar til gymnasiet eller en erhvervsuddannelse. I løbet af to år tog han et friluftsløb på 10. klasseniveau og var på udveksling i New Zealand.

På det tidspunkt var han ude af balance. Som 17-årig mistede han pludselig sin storebror Rasmus, som døde i en skiulykke. En bror, som han på mange måder lignede, og som han så op til på linje med Michael Laudrup. Det har været med til at forme ham som menneske.

"Mine forældre var fantastiske til at give både mig og alle andre plads til at være på vores egen måde i sorgen. Han kom hjem i en kiste og lå i stuen, hvilket var mærkeligt for mange, men det rigtige for os. Og så kunne jeg gå ind og skælde ham lidt ud eller lave en joke om, at det fandeme var dumt, at han lå der. Hvor morbidt og tosset det end lyder, var det også ok. Jeg tror, at den der accept af, at vi kan grine og græde og skælde ud og være vrede, har været enormt betydningsfuld for mig i at komme ud på den anden side af det. Og så lærer man af det, og det er noget, jeg bruger hver eneste dag," siger Jacob Mangelsen.

Den måde, som han fik lov til at være sig selv i sin sorg, har påvirket, hvordan han ser på andre mennesker og især på den aldersgruppe, som går på efterskole.

"Jeg prøver på at møde de unge med en nysgerrighed i forhold til, hvad der egentlig er på spil. For det,

Blå bog

- Jacob Mangelsen, 42 år, uddannet lærer, diplomuddannet i ledelse
- 2015-2022: Pædagogisk leder for indskolingen, mellemtrinnet og SFO'en på Rosenvangskolen i Aarhus
- 2010-2015: Viceforstander på Kragelund Efterskole, heraf tre måneder som konstitueret forstander
- 2007-2010: Efterskolelærer i bl.a. fysik/kemi og friluftsliv på Helgenæs Naturefterskole
- 2007: Lærer på Kragelundskolen i Aarhus
- Gift med Sidsel, der er jurist. Sammen har de tre børn, Filippa på 15 år, som lige er begyndt på Vivild Gymnastik- og Idræftskole, Ida-Marie på 12 år og Viggo på 8 år, som begge går i folkeskole

der er på spil for den ene, er ikke nødvendigvis på spil for den anden, selv i den samme givne situation," siger han.

Hjem til efterskolen

Selvom Jacob Mangelsen aldrig har været elev på en efterskole, vender han alligevel med sit nye job hjem til efterskoleverdenen. Han kommer direkte fra en stilling som pædagogisk leder på en stor folkeskole i Aarhus, men før det har han i en årrække arbejdet på efterskoler. Først var han lærer på Helgenæs Naturefterskole og siden viceforstander på Kragelund Efterskole. Han ser frem til igen at skulle arbejde med efterskoleelever.

"Jeg har været i folkeskolen i syv år, og nu savnede jeg efterskolen og livet på en efterskole. Jeg savnede det at modtage nogle nysgerrige spændte unge mennesker og et år efter stå og græde lidt, når man siger farvel, og langt de fleste oplever at have været igennem en vanvittig proces, hvor de vil kigge tilbage på det som

et skelsættende år. Jeg savnede at have de unge mennesker 24 timer i døgnnet og at komme ind i et arbejdsfællesskab, som er mere end et professionelt arbejdsfællesskab og er givende på en helt anden måde end det, man kan i folkeskolen," siger han.

Jacob Mangelsen arbejdede som lærer i tre år, før han fik sin første lederstilling som viceforstander på Kragelund Efterskole. Det var aldrig et mål for ham at blive leder, men det falder ham let, fortæller han. Gennem livet er han gang på gang endt i den rolle, som elevrådsformand, anfører på fodboldholdet, barchef osv. Han tager initiativ

"For mig har det altid handlet om, at vi sammen finder de bedste løsninger"

— JACOB MANGELSEN, FORSTANDER PÅ FLEMMING EFTERSKOLE

og kan lide at have et overblik. Og når han mener, at han kan gøre det godt, griber han muligheden.

"Det er ikke superinteressant for mig at være den, der står forrest, og at alle skal se mig. Jeg ved godt, at man som forstander er enormt eksponeret for den del af

det, og det tager jeg gerne med, men for mig har det altid handlet om, at vi sammen finder de bedste løsninger," understreger han.

For ham er det en vigtig egenskab at turde sidde på hænderne og lade være med at ændre en masse ting og i stedet lytte til, hvilke ønsker og behov, der er på skolen.

Han begyndte allerede i løbet af ansættelsesprocessen at fornemme, at der både blandt lærere og bestyrelse er

et ønske om at styrke Flemming Efterskoles fagfaglige profil. Jacob Mangelsen ser det som en udfordring at være med til at udvikle den del af et efterskoleophold, som kan blive set som det mere kedelige. Opgaven er netop ikke at gøre det kedeligt, men at bibeholde de unges motivation for undervisningen og gøre dem nysgerrige.

"Nu har jeg på første hånd oplevet, hvor meget der sker med motivationen gennem et skoleliv i folkeskolen, så kan vi – i hele uddannelsessystemet – gøre det mere interessant at gå til dansk- eller matematikundervisning, vinder vi meget," siger han og peger på, at det slet ikke er sikkert, at vi i dag ved, hvad de unge skal kunne i morgen.

"For mig er det vigtigere at gøre det at lære til noget interessant, end at vi går direkte efter pensum. Det er ikke nødvendigvis mere røv til sæde-undervisning, det er mere motive-rende undervisning," siger han.

Jacob Mangelsen vil i den kommende tid fortsætte sine ture rundt på skolen for at tale med ansatte, elever og bestyrelse. Han vil lytte til alle og blive klogere på, hvordan han bliver en god forstander for Flemming Efterskole. Det, han indtil nu har hørt, lover godt.

"Det, jeg lytter mig til, som gør mig virkelig fortrøstningsfuld og glad, er, at alle ansatte på Flemming Efterskole er her for at lave god efterskole, og det er sådan, det skal være. Vi er her for de unge," fastslår han. ○

